

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

VIII. tečaj.

V Gorici, 1889.

12. zvezek.

Življenje sv. Janeza Kapistrana.

XI. poglavje.

Grob svetnikov; čudeži; Janez Kapistran svetnikom prištet.

1. „Kaker je lastno zaverženim, da vmerjejo v grehu“, — piše sv. Frančišek Saleški, — „tako je lastno izvoljenim, da vmerjejo v ljubezni in milosti božji. Veliko svetnikov ni vmerlo le v stanu in posestvu nebeške ljubezni, ampak v trenutku, ko so to ljubezen v delih zverševali. Sv. Avguštin je izdihnil svojo dušo, ko je ravno obujal kesanje, ki ne more biti brez ljubezni; sv. Hijeronim, ko je opominjal svoje duhovne otroke k ljubezni do Boga, do bližnjega in do čednosti; sv. Ambrož, ko se je po sv. obhajilu ves zamaknjen razgovarjal s svojim odrešenikom; sv. Anton Padovanski, ko je ravno izpel pesem na čast deviški nebeški kraljici in v sladkem veselji molil k svojemu božjemu odrešeniku. Sv. Tomaž Akvinski je zapustil to dolino solz, ko je povzdigoval svoje roke proti nebu in z ljubezni polnim srcem ponavljal besede visoke pesmi, ketere je ravno razlagal: „Pridi moj ljubi, in idiva vunkaj na polje“! Znano

je, da je sv. Martin, zatopljen v veliko pobožnost, pričakoval svojo poslednjo uro. Sv. Ludovik, ta veliki kralj mej svetniki in veliki svetnik mej kralji, ni jenjal od molitve, ko se ga je kuga lotila. Prejemši sv. popotnico, je sklenil svoje roke v podobu križa, povzdignil svoje oči proti nebu in izdihnil svojo dušo, ko je v goreči pobožnosti in s terdnim zaupanjem molil besede sv. pisma: „O Gospod, v tvojo hišo, hočem iti, moliti hočem in poveličevati tvoje sv. ime.“

Kar občuduje s temi besedami cerkveni učenik sv. Frančišek Saleški, to vse smo videli tudi pri našem svetniku sv. Janezu Kapistranu: bitko žalost in kesanje sv. Avgušтина, očetovsko opominjevanje sv. Hijeronima, zamaknenje sv. Ambroža, česčenje in ljubezen sv. Antona Padovanskega do nebeške kraljice, premišljevanje sv. Tomaža, stanovitno molitev sv. škofa Martina in sv. Ludovika goreče hrepenenje po nebesih.

Ko se je raznesel glas o smerti svetnikovi, je bil na nogah ves Ilok in okolica; vsak je hotel še enkrat videti svetnika. Oskerbnik gradú je hotel mertvo truplo precej odnesti, vendar so bratje toliko sprosili, da so truplo vmili in oblekli, kaker je želel pred smertjo. Sicer so bila vsa vrata v samostan zaperta, pa to ni ljudi zadrževalo. Sè silo so priderli čez zid in streho v samostan. Vsak si je hotel prisvojiti kak spomin: košček obleke ali kaj družega. Z največo silo je mogel oskerbnik Lavrencij ohraniti red in storiti vse tako, kaker mu je bil vojvoda zapovedal pred odhodom, ke bi svetnik vmerl. Ko je bilo vse v redu, preneso merliča v cerkev in polože pred velikim altarem na mertvaški oder. Štiri in šestdeset naj odličnejših meščanov je stražilo noč in dan mertvaški oder. Zvonovi v Iloku so naznanjali skozi sedem dni na vse strani sveta, da je vmerl svetnik. Sedem dni so se opravljale cerkvene molitve za mrtve v černo prepreženi cerkvi. Tudi kralja, kneze in plemenitaše, ki so bili zbrani na zboru, je hudo pretresla novica, da je vmerl Kapistran.

Vsak dan je prihajalo več ljudi, da bi se priporočili v raznih dušnih in telesnih potrebah velikemu aposteljnu najsvetejšega Jezusovega imena. Ker so bili mnogi pri mertvaškem odru že vslišani, za kar so prosili, postajala je gnječa vedno večja. Toda o čudežih pozneje.

Še v življenju je naš svetnik povedal svojim bratom, da bo imel po smerti mnogo sovražnikov, ki ga bodo hudo obrekovali.

Niso še položili njegovega trupla v hladno zemljo, in vže se je jelo izpolnjevati to prerokovanje. Nekemu župniku v Iloku, ki ni bil prijatelj Janeza Kapistrana, ni bilo všeč, da se merliču skazuje toliko čast. Za to se oberne do papeževega poslanca kardinala Karvajala, naj to zabrani. Da bi ga še toliko bolj podkuril proti redovnikom, pridene, da pripisujejo slavno zmago pri Belgradu edino le Kapistranu. Poslanec se da pregovoriti in zapové, naj truplo precej pokopljejo. Redovniki slušajo, kaker jim je Karvajala zapovedal. Sedmi dan po svetnikovi smerti, — ravno petek je bil, — pokopljejo Janeza Kapistrana proti večeru. Truplo so položili v priprasto leseno trugo, katero so s petimi ključanicami in petimi verigami dobro zavarovali.

Mej tem zve tudi vojvoda Nikolaj o smerti svetnika in se odpravi hitro na pot v Ilok. Nič kaj mu ni bilo všeč to ravanje in da so tako priprasto pokopali svetnika na kraj, kamer pokopujejo druge. Velel je, naj merliča izkopljejo. Ko trugo odpró, občuduje pobožni vojvoda merliča, ki je bil, kaker živ; truplo je bilo mehko, obličje lepo in prijazno; niti najmanjšega znamenja trohljivosti ni kazalo truplo, marveč prijeten duh je razširjevalo. -- To je spoštovanje in češčenje našega svetnika še bolj razširilo; zakaj hitro se je zvedelo mej prebivavci po Iloku in okolici, da je apostolski mož čez toliko dni še ravno tako nebeško spremenjen, kaker je bil ob trenutku smerti.

Vojvoda Nikolaj je oskerbel za svetnika lepo železno trugo, in v to so položili truplo, potem pa jo zaklenili s peterimi ključavicami in verigami, kaker je bila poprejšnja lesena. Trugo so položili v najlepši kapeli v zemljo. Nad grob je postavil svetilnico, ki naj gori noč in dan, in ta-le napis :

Hic tumulus servat praeclara laude Joannem,
Gente Capistrana; fidei defensor et auctor,
Ecclesiae tutor, Christi tuba, Ordinis ardens
Fautor; in orbe Decus: tum Veri Cultor et aequi,
Et vitae speculum: doctrinae maximus index:
Laudibus innumeris jam possidet astra beatus.
Vixit annos XXXCI. m. III. d. XXII.

Prosto preložen se po naše glasi tako :

Ta grob krije slavnega imena Janeza, rodom kapistranca; ki je bil branitelj vere, zaščitnik cerkve, tromba Kristusova, go-

reč razširjevavec reda, slava sveta, resnice in pravice varih, vzgled življenja, največi modrosti kazavec. Vesoljno preslavljan vživa zdaj nebeško plačilo.

Živel je 71 let 3 mesce 22 dni.

Ko je zvedel papež Kalikst o smerti našega svetnika, je bil zelo žalosten. Zapovedal je, naj skozi tri dni po vsem Laškem v vseh cerkvah obhajajo mertvašnice za rajnega Janeza Kapistrana. Lionel, grof Celanski, in njegova žena Kovala sta obhajala tudi tri dni bilje za Kapistranom, keterega sta zelo spoštovala. K tej slovesnosti sta povabila štiri škofe iz okolice, 660 mašnikov in nad 4000 družih oseb. Vse sta prav po grofovsko tudi pogostila.

Tridnevne bilje so imeli tudi po vseh nemških, avstrijskih, ogerskih in drugih mestih, po katerih je Janez Kapistran priidgoval. Po vseh cerkvah so bili postavljeni lepi mertvaški odr z brezštevilnimi svečami.

„Draga je v očeh Gospodovih smert njegovih svetnikov“; te besede sv. pisma so se vresničile tudi v Janezu Kapistranu. Ves čas svojega življenja v samostani je iskal le božje kraljestvo in njegovo pravico in se trudil, da povsod razširja češčenje najsvetejšega imena; zato je jel Bog tudi precej po smerti poveličevati svojega zvestega služabnika.

2. Nimamo namena, niti prostora, da bi našteali vse čudeže, ketere je Bog storil na prošnjo našega svetnika precej po njegovi smerti; za to bi bilo treba precej obširne knjige. Cerkveni sodniki so te čudeže večkrat preiskali, ter jih tudi kot take poterdili.

Pervo tako preiskovanje se je godilo l. 1460 v Iloku, torej le štiri leta po njegovi smerti. — Drugo je bilo zopet v Iloku leta 1461. V tem preiskovanju se omenjajo le tisti čudeži, ki so se zgodili na priprošnjo Janeza Kapistrana istega leta od binkošti do praznika rojstva Marije device.

Tretje preiskovanje je bilo na papeževo povelje v Pešti leta 1465. V zapisniku so opisani vsi čudeži, ketere je storil v življenju in po smerti do tistega časa. — Četerto preiskovanje se je veršilo za časa papeža Siksta IV. in peto za časa papeža Leona X.

P. Matevž Bader piše (v svoji knjigi Bavaria sancta) mej drugim tako: Sv. oče Janez Kapistran je nad sto mertvih k življenju obudil, 370 gluhim je dal, da so slišali; 36 mutastim,

da so govorili, 123 slepim, da so videli, in 920 drugim, ki so bili betežni, ljubo zdravje.

Naj iz mej teh posebe omenim le neketere, ki so se zgodili kmalu po smerti.

Elizabeta, hči nekega meščana, Baljtazarja z imenom, v Iloku, je bila vže več let slepa in hroma. Pripeljejo jo k merliču, da bi mu poljubila roko. Ko to stori, je bila naenkrat zdrava; videla je in mogla hoditi.

Drugi meščan v Iloku, Peter z imenom, je imel sinu, ki je bil kakih pet let star. Otroku se spuste hude oteklina in bule. Ni mogel jesti niti piti, zato bi bil moral lakote vmreti. Oče stori obljubo, da hoče obiskati grob Janeza Kapistrana in ondi moliti, da bi otroku sprosil zdravje. In glej! Komaj je oče storil obljubo, vže je otroku zginila oteklina. In tako čverst in zdrav je bil, kaker bi nikoli ne bil bolan.

Iz zgodovine aposteljnov vemo, koliki čudeži so se godili, če se je kedo le obleke sv. Petra ali Pavla doteknil. Enaki čudeži so se godili tudi pri grobu sv. Janeza Kapistrana. — Ženi, Heleni Cok, je neka kužna bolezen vzela vid, sluh in govor. Pripeljejo jo k mertvaškemu odru Janeza Kapistrana. Podajo jej pert, s katerim je bil merlič pokrit, da se ga dotakne. S terdnim zaupanjem se ga dotakne in spoštljivo ga poljubi. Njeno zaupanje ni bilo zastonj. Na veliko čudenje ljudi, ki so bili v cerkvi, je ozdravela. Vsa srečna in vesela je šla domov.

Elizabeta, ki je bila žena nekega krojača v Iloku, je bila vže na pragu večnosti. Vže je bila previdena sè sv. zakramenti za vmirajoče in je deržala mertvaško svečo v rokah. V tem zadnjem trenutku jej svetuje negdo, naj se zaobljubi na božjo pot h grobu sv. Janeza Kapistrana. Bolnica stori obljubo; naenkrat se čuti boljše in drugi dan je mogla vže iti h grobu in spolniti obljubo.

V kakeršni koli stiski se je gdo zatekel k našemu svetniku, zadobil je pomoč. Tudi smert se je morala na njegovo priprošnjo vmekniti in pustiti svojo žrtev še na svetu. — Janez Nemes iz Segedina je imel nadepolnega sinu Lovrenca. Sinček nenadoma zboli in vže se mu je bližala zadnja ura; niso vedeli, je li mertev, ali še živ. Žalostni stariši, ki so veliko slišali pripovedovati o čudežih, ki se godé na grobu Janeza Kapistrana, prično ga v tej sili klicati na pomoč. Tudi storé obljubo, če jih vsliši in reši ljubega otroka, da bodo šli sè sinom na božjo pot

k njegovemu grobu. In res, za smert bolni otrok odpre svoje oči, in ni mu bilo več poznati nasledkov hude bolezni. Vse se je čudilo. Nehvaležni stariši so pa le prezgodaj pozabili svojo obljubo. — Čez nekaj tjednov po tem sinček zopet zboli, bolezen se hujša od dne do dne, da pride zadnja ura. Otrok ni kazal več kakega znamenja življenja. Zdaj stariši pač objokujejo svojo zanikernost in nehvaležnost; tudi točijo bridke solze nad merličem. Kličejo svetnika na pomoč, pa zastonj. Nazadnje sklenejo iti vsaj z merličem na božjo pot k grobu svetnika v Ilok. In res ko na grobu delj časa kleče in molijo, merlič oživi, — in berž je popolnoma zdrav in čverst. V hudi žalosti so šli stariši z mertvim sinom v Ilok, veselo pa so se vernili domov in hvalili Boga, ki dela tako čudne reči po svojih zvestih služabnikih.

Posebno velikega pomočnika se je skazal Janez Kapistran neki pobožni družini v Pešti. Žena nekega meščana, Matija Ozvalda z imenom, je vže vmirala. Ravno je bila prejela sv. zakramente za vmirajoče in vsi, ki so bili okoli nje so pričakovali bližnje smerti. Mož, ki je posebno častil Janeza Kapistrana, zdaj obljubi iti na božjo pot h grobu v Ilok. Naenkrat ozdravi žena. Pozneje je postal Janez, eden njih sinov po hudi bolezni brezumen; vse je kazalo, da bo ostal tak revež vse svoje žive dni. Šli so h grobu Janeza Kapistrana. Na njegovo priprošnjo je sin zopet ozdravel. Ravno tako je ozdravel drugi sin Emerik hude in ostudne otekline. Ko pa ja pozneje zgubil sluh po hudi bolezni, zadobil ga je zopet na priprošnjo našega svetnika. Ravno ta pripomoček je rešil tudi tretjega sinu Petra. Vse je vže mislilo, da bo vmerl. Oče obljubi popotovati z otrokom h grobu če ozdravi; in res! — sin ozdravi popolnoma.

Petra, sina Klementa Vide iz Kazare, je lomila huda božjast. Bolezen se mu je tako shujšala, da ga je skoraj brez prenehanja noč in dan metalo semtertja. Nihče ni mislil, da bi mogel še ozdraveti, in vsak trenotek so pričakovali smerti. V tej sili se stariši z zaupanjem zatečejo k Janezu Kapistranu. Bolnega otroka zavijejo v ruhe in se odpravijo ž njim na pot v Ilok. Ko pridejo z otrokom blizu mesta, je ta vže vmerl. Oče in mati sta se do dobrega prepričala, da je otrok mertev, ker je bil popolnoma merzel in terd. Zato reče mati: „Verniva se domov, da otroka pokopljeva“. Oče pa, poln zaupanja, reče: „Mar misliš, da prošnja svetnikova ne premore, da Bog mertve-

ga zopet oživi?“ Z mertvim otrokom gresta v Ilok. Tukaj se plazita po kolenih z merličem v roki v kapelici okoli groba sv. Janeza Kapistrana in goreče molita. Ko prideta tretjič z merličem okoli groba, — otrok oči odpre. Oživel je in popolnoma ozdravel. Koliko je bilo veselje starišev!

Tako je zopet oživel na priprošnjo Janeza Kapistrana tudi Andrej, sin Lavrenca Benukija. To je bilo ob času tergatve. Oče je v vinogradu delal, mej tem doma sin v materinem naročji izdihne svojo dušo. Vže je bil merzel in terd. Žalostna mati pošlje svojo hčer po očeta, da bi za pokop potrebno pripravil. Mej tem pa vedno sè živim zaupanjem zdihuje in moli k našemu svetniku. In glej! preden pride mož iz vinograda, je otrok oživel in popolnoma ozdravel. Lahko si mislimo veselje očetovo, ko je našel, vstopivši v hišo, mesto merliča zdravega otroka.

Sin nekega služabnika grofinje Cerohi je padel z grajskega obzidja v globok jarek in pri tej priči mertev obležal. Ko otroka iz jarka prineso, ni imel več nobenega znamenja življenja. Oče prične mertvega otroka priporočati sv. Kapistranu, in otrok zopet oživi. Ta dogodek je poterdila grofinja sama, ki je videla mertvega otroka.

Hči Barnabe Ocijabaka je bila mertva poldrugi dan. Mati prinese deset ur daleč svojo mertvo hčerko k grobu Janeza Kapistrana v Ilok. Cerkev je bila tako natlačena ljudi, da ni mogla priti h grobu v kapelico. Morala je čakati ves dopoldan. Še le proti večernicam so se razšli ljudje; zdaj pride vender žalostna mati sè svojim bremenom do svetnikovega groba. Svojo mertvo hčer položi na grob in ves čas milo zdihuje in moli. Vsem, ki so bili v cerkvi sè tako smili žalostna žena, da ž njo vred molijo in jokajo. Ko so redovniki zmolili večernice, oživila je tudi mertva hčerka ter bila popolnoma zdrava in vesela. Na glas so vsi hvalili Boga in ga poveličevali, ker tolike reči dela po svojih služabnikih. Bliskoma hitro se je razširila vest o tem čudežu po vsi okolici. —

To bo pač zadosti, da vname v pobožnih dušah ljubezen, spoštovanje in češčenje do mogočnega svetnika Janeza Kapistrana.

3. Najvišjega cerkvenega privoljenja je treba, da se smejo služabniki božji, ki so sè svetim življenjem ljudem svetili, očitno častiti; s tem dobi češčenje še le pravo veljavo. Tudi najlepša hiša božja, po umetnih rokah nad vse lepo izdelana, postane še

le hiša božja v pravem pomenu besede, ko jo je škof ali njegov namestnik blagoslovil ali posvetil. Potem še le se sme v njej opravljati božja služba.

Tukaj pa postopa sv. cerkev zelo previdno, da se ógne vsaki zmoti. Pogostokrat pa tudi nepričakovane okoliščine vže pričeto delo zabranijo.

To se je zgodilo tudi pri našem slavnem svetniku. Ko je v fari ali kjer si bodi po vsem gotova cerkev, je vsem perva skerb, da se odpre svojemu namenu, božji službi. To se more zgoditi po mašniku, ki jo blagoslovi, ali posvetiti jo sme le višji pastir — škof; zato tudi mnogo let preteče, če okoliščine niso vgodne, da se to zgodi. — Tudi našem svetniku je cerkev kmalu privolila po neketerih krajih kot „blaženemu“ očitno češčenje; mej svetnike je bil pa še le čez dolgo let slovesno prištet. Vzrok so bile ravno žalostne razmere, ki so razjedale ob koncu petnajstega, v 16. in 17. stoletji cerkev in države. Kedor pozna zgodovino, jih ve: drugim zadostuj to, da so se v tem času prikazali tako zvani „luterani“ ali „protestantje“, ki so se odcepili od matere katoliške cerkve, in pa Turki, ki so leto za letom pustošili vshodne kerščanske dežele.

Vsem častivcem Janeza Kapistrana je bilo po njegovi smerti zelo na skerbi, da se prišteje mej svetnike, kaker mogoče hitro. V ta namen se je njegov namestnik na Ogerskem sv. Jakob Picenski ali „iz Marke“ zvan, prizadeval v prvi verstí. Ko je Kalikst zvedel o smerti Kapistranovi, poslal ga je na Ogersko, da bi delal v smislu Kapistranovem proti Turkem. Jakob Picenski je spremljal vže poprej našega svetnika po njegovih potih po Nemškem, Češkem in Ogerskem.

Vešel je, naj se zapišejo vsi čudeži, ketere je storil v življenji in po smerti. Vse je natanko preiskala v to postavljena cerkvena oblast, kaker je bilo omenjeno.

Njemu so se pridružili drugi, ki so pošiljali prošnje sv. očetu, naj prišteje sv. moža in rešitelja kerščanstva pred divjimi Turki mej izvoljene, da tudi po smerti sè svojo mogočno priprošnjo obvaruje kerščanske dežele turške sile. K temu so jih silili še po verhu čudeži, ki so se godili na grobu. V vsaki sili se človek rad zateče k onemu, ki mu bo pomagal; če res vsliši prošnjo in mu pomaga, gre zopet drugo pot k njemu iskat pomoči. Če ga pa zaverne le z golimi obljubami, naveliča se kmalu in ne bo ponavljal prošnje. Na grobu Janeza Kapistrana pa

je mnogo, mnogo ljudi zadobilo to, kar so ga prosili; zato njegovo češčenje ni jenjalo. Tudi sv. cerkev gleda na to, ko ima katega božjega služabnika prišteti svetnikom, če ga je narod od nekedaj častil in klical na pomoč.

S tem seveda cerkev ni še zadovoljna; zahteva še čeznatorno spričevalo svetosti; to pa so ravno dejanja, ki se zgodé po tacih sv. možeh in jih imenujemo čudeže. Tudi te cerkev natančno preišče in presodi. Teh je bilo, kaker smo videli na izobilu.

Vse prošnje so se posebno ozirale, na to, da ga je Bog čudovito po sv. Frančišku poklical v red; da so njegovi spisi polni žive vere, ter pospešujejo vero, katero uči rimsko kato-liška cerkev; (Kirchhueber navaja 40 raznih del, ketere je spisal J. Kapistran). V vsem življenji je zaničeval posvetno bogastvo in svetne častne službe, ketere je prevzel le iz pokorščine; v življenji je bil zgled vseh čednosti, zato ga je Bog poveličeval s čudeži.

Vže dné 22. marca 1460 leta je pisal ogerski kralj Matija Korvin kraljem in knezem na Laškem in jih prosil, naj pri papežu, ker so bliže kaker on, delajo na to, da se Janez Kapistran, prišteje v versto svetnikov. V pismu omenja čudežev, ki se gode na njegovem grobu in pravi, da je bila njegova prva misel pri nastopu vlade, da se bo poganjal za to, da cerkev J. Kapistrana vversti mej svetnike.

Ravno tistega leta dné 30. marca je pisal vojvoda Nikolaj knezem enako pismo. V njem pravi, da trume romarjev obiskujejo Kapistranov grob, ki je v njegovem mestu, kot grob kakega aposteljna. Čudeži, ki so se zgodili, bi obsegali precejšnje bukve; on sam je z lastnimi očmi videl taka čudna ozdravljenja. Kralj sam, Matija Korvin, je v pričo njega in mnogo družih grofov in knezev rekel, da se ima zahvaliti le obljubi, ki jo je storil J. Kapistranu, da je bil rešen iz ječe in postal kralj Ogerski. Tudi sam je v raznih zadevah iskal pomoči po priprošnji Janeza Kapistrana in jo vsakokrat tudi zadobil. Potem pripoveduje, kako je na enkrat ozdravel, ko ga je hudo glava bolela, ker je na njo položil le košček obleke Janeza Kapistrana. — Tudi prebivavci mesta Hoka so poslali enako prošnjo to leto papežu.

Rimsko-nemški cesar Friderik III. je dne 24. okt. 1461 leta poslal enako prošnjo Piju II. To ime si je pridela cesarjev tajnik kardinal Eneja Silvij, ko je bil izvoljen za papeža. Poznal je Janeza Kapistrana osebno, ker je imel kot tak pogostokrat

občevati ž njim. Napačno podučen je sam tudi v spisih očital Janezu Kapistranu, češ, umel je berzdati vse strasti, le slavo-hlepnosti ne. Vse to pa je pozneje preklical, kaker tudi več drugih spisov, ketere je spisal še kot posvetno misleči cesarjev tajnik. — Naslednje leto je cesar prošnjo ponovil; ob enem je v drugem listu tudi kneze in veljake cesarstva opomnil, naj pošljejo enake prošnje papežu. Na ta cesarjev opomin je poslalo mnogo knezev in veljakov svoje prošnje. Tem so se pridružila tudi mesta in vseučilišča. — Dne 25. avgusta 1462 leta je poslalo papežu prošnjo Lipsko vseučilišče. Najprvo našteva mnoge pridige, spreobernenja in čudeže, potem pa sklepa tako :

„Mnogi pri nas iz lastne skušnje terdijo, da je bil ta mož zavoljo nenavadnih milosti, ki jih je imel od Boga, vreden, da so ga imenovali in spoštovali kot svetnika, ko je še hodil po tej solzni dolini. Zato zasluži po smerti še posebno hvalo in da se vversti mej število svetnikov. Ni nobene dvojbe, da je zaslužil nebeško krono zavoljo truda in del, ketera je storil. Naj Vaša Svetost ta naša spričevanja, ki pa se bodo pomnožila še z mnogimi drugimi, skerbno pretehta in prevdari in kot edini pravični hišni oče v poslopji vojskujoče cerkve presodi in določi, kako neizrečeno veliko plačilo pristoja tako izverstnemu delavcu, ki je v vinogradu gospoda Boga delal tako dolgo, tako marljivo, blagonosno in zvesto, in da zahteva postava pravice, da se mu da, kar si je zaslužil se svojim trudom.“ Tudi Lipsko mestno starašinstvo je poslalo papežu Piju II. enako prošnjo. Mej drugim omenjajo, da je za časa njegovega bivanja, kar je terpelo čez mesec dni, na njegovo besedo zapustilo nad 70 mož in mladeničev vse, in stopilo v njegov red. Neketeri so bili zelo bogati, plemenitega stanu in zelo učeni ali pa so se odlikovali po telesni lepoti.

Tudi mestno zastopstvo Vratislavsko je poslalo prošnjo Piju II., da razglasi J. Kapistrana ko svetnika. „Razen mnogih čudežev hočemo le na nekaj posebno opozoriti; — pišejo — to je, da se je vse natanko spolnilo, kar je čudni mož prerokoval o našem mestu pred leti, ko je bil pri nas. To je gotovo zanesljivo znamenje njegove svetosti.“ Po zgledu teh mest je še mnogo drugih mest po Nemškem, Ogerskem in Češkem poslalo take prošnje v Rim. Leta 1473. je papeža Siksta IV. zopet prosila Elizabeta, mati Ogerskega kralja Matija Korvina.

Čudno se bo znabiti delo, da toliko prošenj ni imelo precej

zaželenega vspeha. Vse to nam razjasni, kar piše Vading. Pri-poveduje namreč, da so pisma, katera so papežu Piju II. poslali knezi, škofje in mesta, izročili nekemu veljavnemu in učenemu frančiškani, naj jih nese v Rim. Mož na poti zboli in vmerje v Asizu. Pred smertjo jih izroči nekemu plemenitemu meščanu, ki se je ravno vernil z Nemškega. Ta hrani izročene reči v svoji hiši, kmalu gre zopet na Nemško in ondi vmerje. Njegovi sinovi in vnuki, ki o tem niso ničesar vedeli in razumeli, so hranili pisma kot dragocen zaklad, ne vedoč, kaj je njih vsebina. Ko je Vading prišel po redovnih opravilih v Asiz, zve, da v neki hiši hranijo pisma, ki se bajé tičejo Janeza Kapistrana. Zato prosi gospodarja palače, naj mu pokaže pisma; rad mu vstreže. Ni se malo začudil, ko je imel v rokah toliko pisem, na perga-men lepo pisanih z raznimi pečati, do papeža Pija II. Pokazal jih je papežu Urbanu VIII., mnogim kardinalom in knezem. Vsi so bili veseli, da tako splošno po Nemškem, Poljskem, Morav-skem, Slezkem, Avstrijskem in Ogerskem pripoznavajo svetost Janeza Kapistrana. Vsi so mu rekli, naj hrani dragocene spri-čevala do priličnejšega časa, ko se bojo rabila.

Veliki vzrok, da so v Rimu toliko časa odlašali, je bil tudi pomanjkanje denarja, ki so ga porabili za vojsko proti Turkom. Ogerski kralj Ludovik je leta 1524 prosil papeža, naj sme po-rabiti za vojne stroške denar, katerega je knez Lavrencij iz Hoka zapustil v ta namen. Po vojski hoče denar verniti. Kralj je v bitvi vmerl, in denar se ni več povernil.

V jutro odločenega dne se odpravi papež v spremstvu kar-dinalov, nadškofov, škofov in družih prelatov v cerkev sv. Petra v slovesnem sprevedu in sede na prostor, ki je bil za to odlo-čen. Kardinali in prelati se mu poklonijo in trikrat ponové prošnjo, naj se služabniki božji prištejejo mej svetnike. Na prvi dve prošnji je v papeževem imeni odgovoril prelat, da je treba pri tako važnem opravili prositi Boga pomoči in razsvetljenja. Zato so najpred molili litanije vseh svetnikov in potem zapeli himno na čast sv. Duha za razsvetljenje. Na tretjo prošnjo je vstal papež sê svojega sedeža in izrekel na večjo čast presv. Trojice, na slavo katoliško cerkve in na prospeh sv. vere po oblasti našega gospoda Jezusa Kristusa, sv. aposteljnov Petra in Pavla in po svoji oblasti, naj se imena zveličanega J a n e z a K a p i s t r a n a in štirih družih božjih služabnikov sprejmó v

zapisnik svetnikov. Po vesoljni katoliški cerkvi naj se ob dneh, ki so določeni, vsako leto praznuje njih spomin.

Ko se je po predpisanem obredu razlegala po veličastni cerkvi zahvalna pesem, hvalilo je vsako serce Boga. Saj je živel Janez Kapistran še živo v spominu vseh, ker se je ohranila njegova slava od roda do roda. Vsakemu je bil po čudapolnih dogodkih in milostih tako v spominu, kaker da je živel v njegovem času.

Kaker je navada, zavkazal je papež Aleksander VIII, naj se naslednje leto po vsem kerščanskem svetu skozi osem dni slovesno praznuje obletnica. Vsem vernim, ki se vdeležé te slovesnosti, je tudi podelil odpustke. Ker pa ga je Bog poklical vže v prvi polovici l. 1691. k sebi, ni mogel več sam naznaniti kerščanskemu svetu dotičnih pisem. To je storil njegov naslednik na stolici sv. Petra, papež Inocencij XII., ki je v buli (papeževem pismu) o kanonizaciji pridell Janezu Kapistranu še častni naslov „a p o s t o l j a“ katoliške cerkve.

Vže popred so zelo častili sv. Janeza Kapistrana po vseh deželah, njegovega apostoljskega delovanja. Ko je bil od cerkve slovesno prištet svetnikom, pa je postajalo češčenje še bolj splošno. Najbolj navadna in priljubljena pobožnost na čast sv. Janezu Kapistranu je, da častivci opravljajo pet sabot zaporedoma njemu na čast kako molitev in prejmo zakrament sv. rešnjega telesa, to pa v spomin na pet let njegovega apostoljskega delovanja po Avstrijskem, Nemškem in Ogerskem. To pobožnost so jeli svetniku na čast obhajati precej po njegovi smerti. Mariskateri je po tej pobožnosti zadobil velike milosti.

Naj ta kratek opis njegovega življenja širi tudi mej Slovenci vedno bolj njegovo češčenje; saj je tudi naše kraje oblagodaril sè svojim apostoljskim delovanjem.

Minili so časi, o katerih poje pesnik :

Priderla je vojska iz turških krajin,

Tovarša nje : smert in razdjanje.

Naš Triglav je videl iz jasnih višin

Veliko nadlog, pobijanje.

Onemogla je turška sila, ki je hotela z mečem in ognjem pokončati kerščanstvo in ž njim združeno omiko narodov. Mesto teh so nastali drugi sovražniki najsvetejšega Jezusovega imena. Ti delujejo na tiho in previdno po svojih spisih in so toliko bolj

nevarni, ker ne rabijo sile. Mnogo, mnogo jih vjamejo v svoje zanjke. Tudi proti tem sovražnikom je treba katoliški cerkvi in narodom mogočnega patrona. Naj nam bo vodja zoper te sovražnike sv. Janez Kapistran sè svojim zgledom in sè spisi, s katerimi je zagovarjal resnice sv. vere.

O sv. Janez manjših bratov, vneti branitelj vere, zatiravec krivoverstva, zgled vseh čednosti, najhrabriši vojščak proti Turkom, vere izverstni oznanjevalec, ljudstev učenik, bodi naš pomočnik mej izvoljenimi v nebesih.

Prosi za nas, sv. Janez,

Da postanemo vredni obljub Kristusovih!

Molimo!

Bog, ki si po zasluženju in úku sv. Janeza čudovito povečal sv. cerkev, in dal po njem svojim vernim v najsvetejšem Jezusovem imeni zmago zoper nezveste trinoge, prosimo te, naj po njegovi priprošnji zmagamo svoje sovražnike na zemlji in zasluzimo z njim večno plačilo v nebesih. Amen.

Opomnja: Ta spis je sestavljen po naslednjih knjigah:

- 1) P. F. B. Kir ch h u e b e r. Kurtzer Begriff des Lebens Joannis von Capistran. München 1691.
- 2) Fr. Franc. Caccia. Memoranda Periphrasis. Grätz 1691.
- 3) St. Franzisci Glöcklein. let. 7. 8. 9.
- 4) J. Parapat, Turški boji v XV. in XVI. veku.
- 5) Fr. Valouch, Životopis svatého Jana Kapistrána. V Brně 1858.

P. F. H.

Dva nagiba k ljubezni božji.

(Konec.)

Take in tolike dobrote nam je pripravil naš Izveličar z odrešenjem in sè svojim križem, da nezmotljiva mati sveta cerkev vsa navdušena kliče: „O blaženi Adamov greh, ki nam je tacega Odrešenika pridobil!“ Zares blažen v nekakem oziru je bil tisti greh, zakaj kjer je bila obilna hudobija, je bila še obil-

nejša milost. Blažen tisti greh, zakaj zdaj, po Jezusovem odrešenju, smo ali vsaj moremo biti tesnejše z Bogom združeni, kakor je bil naš prvi oče. Jezus Kristus, Bog in človek skupaj, je postal glava telesa, čiger udje smo mi po njegovi milosti. Kaker so udje enega telesa združeni z glavo, tako smo mi združeni z njim, svojim Bogom. Vdeležujemo se tako rekoč njegovega božanstva. Na to našo povzdigo se on sam sklicuje, ko pravične duše sploh kar bogove imenuje: „Jaz pravim: bogovi ste.“

Ni pa naš namen, naštevati tu vse dobrote, ketere nam prihajajo iz obilnega odrešenja Jezusovega in dragocene smerti njegove. Samo to želimo, naj bi tolika radodarnost, tolika dobrot in tolika ljubezen božja vsacemu izneaj nas serce ogrela, da bi tudi mi njega prav resnično ljubili. Sveti Apostelj pravi: „Ljubezen Kristusova nas priganja“, da bi tudi mi ljubili svojega božjega Izveličarja, kateri je nas tolikanj ljubil. Cerkveni učenik sveti Frančišek Salezij piše: „Jezus, pravi, živi Bog, nas je tako ljubil, da je za nas vmerl na križi. Ali se mari ne pravi to imeti naše serce v tlačilnici in tlačiti in iztiskati iz njega ljubezen sè silo, ketera je toliko bolj močna, koliker bolj je ljubezniva?“ In potem pristavlja: „Zakaj se tedej ne veržemo k Jezusu na križ, da vmerjemo na križi z njim, kateri je vmerl iz ljubezni do nas? Deržal se ga bom in nigdar več ga ne bom zapustil. Vmreti hočem z njim in zgoreti v ognju njegove ljubezni. Ravno tisti ogenj, kateri je mojega Stvarnika toliko ponižal, naj pokonča tudi mene, nevredno stvar njegovo. Moj Jezus se je vsega meni daroval, tudi jaz se popolnoma njemu izročim. Živeti in vmreti hočem na njegovih persih, ne smert, ne življenje naj me ne loči od njega. O večna ljubezen! Tebe išče, tebe si za vekomaj voli moja duša. O Jezus, o Izveličar naših duš! Daj, da bomo vekomaj ljubili tebe, kateri živiš vekomaj.“

Zares velika je božja dobrota in prečudna njegova ljubezen do nas. Mora nas prisiliti, da se tudi naše serce užge v ljubezni do Boga. Pa vender je nekaj, kar nas še bolj priganja k ljubezni božji, in to je velika skrivnost presvetega Rešnjega Telesa, skrivnost, ki se more po vsi pravici imenovati skrivnost ljubezni.

Ljubljeni učenec Jezusov, sveti Janez je gotovo bolj ko vsi drugi spoznal ljubeznive namene božje. In preden je on začel

pripovedovati o Zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, izrekel je te sicer kratke, pa kaj pomenljive besede: „Ker je (Jezus) svoje ljubil, ljubil jih je do konca.“ Te besede sveti in učeni moške tako razlagajo: Jasnó je pokazal vže Jezus svojo veliko ljubezen do ljudi, ko se je zavoljo njih podvergel siromaštvu, pomanjkanju, neizrekljivemu terpljenju; ali prepričati jih je hotel, da jih ljubi do kraja. „Ker je svoje ljubil, ljubil jih je do konca“. In v resnici nam je dal naš Gospod Jezus Kristus take dokaze svoje ljubezni v tem presvetem Zakramentu, da je po besedah cerkvenega zbora Tridentskega v njem izpraznil vse zaklade svoje ljubezni do človeštva. Štiri lastnosti namreč ima prava ljubezen: prvič se želi zediniti z ljubljeno osebo, drugič ni sebična, tretjič ljubljeno stvar popolnoma obsega ali je splošna in četrtič je stanovitna. Vse te štiri lastnosti pa ima Jezusova ljubezen v presvetem Rešnjem Telesu v naj popolnejši in naj višji meri.

Ljubezen hrepeni po zedinjenju. Velika ljubezen stori, da mogočni in imenitni ljudje popolnoma pozabijo visokost in imenitnost ter hočejo enaki postati svojim priprostim ljubljencem. Kar predružačiti in spremeniti bi se hoteli, da bi bili njim bolj podobni. To sicer stvarém ni mogoče, mogoče pa je Bogu, in to je storil tudi Bog iz ljubezni do nas. Ko se je bližala njegova ura, da se je imel poverniti k Očetu, se mu je težko zdelo nas zapustiti, ker nas je preveč ljubil. Hotel je vedno mej nami ostati, z nami se zediniti, z nami se zenačiti. In kaj je storil? Naredil je naj večí čudež, ki ga more narediti božja vsegamogočnost. Vzel je kruh in vino in spremenil ga je v svoje Telo in v svojo Kri, in ravno to oblast je dal tudi aposteljnóm in vsim njihovim naslednikom. Postavil je Zakrament presvetega Rešnjega Telesa, in tù se vedno z nami zedinja in v nas spreminja. Oj čudo ljubezni! Z nami nevrednimi stvarmi se hoče zediniti Jezus, večna Beseda božja, odsvit Očetov, on, po katerem je vse vstvarjeno, on, večna modrost, naj višji Gospod in Stvarnik vseh reči. Ni mu bilo še zadosti, da je človeku sploh enak postal, ko je človeško natoro nase vzel; zenačiti se je hotel še posebej sè vsacim izmej nas. Ker se pa nobena reč tako v nas ne spremeni, kaker naša hrana, zato se je toliko ponižal, da je prav naša hrana postal. Pozabil je tako rekoč iz ljubezni do nas na svojo neskončno visokost, postal je v nekakem oziru veliko manj od nas, zakril se je v nizke podobe kruha in vina.

Da, skoraj do kraja se je vničil zavoljo nas. Tolika je bila njegova ljubezen, da bi človek tega nikaker ne mogel verjeti, ke bi sveta vera tako ne učila. Saj so tudi Kafarnajski Judje nevoljno se odtegnili, ko jim je ta veliki ljubitelj človeštva napovedaval, da jim bo svoje lastno meso v jed zapustil. Rekli so, da ne morejo umeti tacih besed: „Terd je ta govor“, ker se niso marali verno podvreči nauku Jezusovemu. Toda kaj pravim? Saj so se celo aposteljni, kaker piše sveti Janez, vpirali tem besedam, ki so sicer tako vdano poslušali svojega nebeškega mojstra. Se proti njim se je pritožil, rekoč: „Ali hočete tudi vi odstopiti?“

Perve lastnosti ljubezni pač res tudi sam Bog, dasi je vsegamogočen, ne more lepše pokazati, kaker jo je pokazal v Zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, ki se zato po pravici imenuje Zakrament ljubezni.

Kaj ga je pa sililo k toliki ljubezni do človeštva? Ali je mari videl nad njim kake lastnosti, da so bile take ljubezni vredne? O, Jezus Kristus, večna modrost, „on je pač vedel, kaj je na človeku,“ piše sveti Janez. On je do dobrega poznal vsa naša huda nagnjenja, našo veliko sebičnost. Poznal je našo nehvaležnost; imel je pred očmi, kako strašno hudobijo snujejo zoper njega Judje; videl je pred seboj celo, nepretergano versto naših grehov; vedel je, kako se bomo zoperstavljali njegovi milosti, kako da bomo zmirom iz novega zametavali njegove dobrote. Ničesar, prav ničesar ni bilo v naši duši ali v našem sercu, kar bi se bilo moglo dopadati njegovi neskončni pravičnosti in svetosti.

Nemara pa je mislil naš božji Izveličar, da bo on imel kak dobiček od nas, ako nas bo tolikanj ljubil? Toda on je neskončno popolno bitje, vse dobrote in popolnosti so v njem združene. Kaj tedaj more še pričakovati od nas? Vzrokov take neizmerne ljubezni Jezusove, kakeršno nam razodeva v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, le nikar ne iščimo ne v svojih prednostih ne v kateri koli si bodi stvari. Ljubezni prepolno serce Jezusovo samo in edino je vzrok in nagib in edini studenec vse velike ljubezni, s katero nas on toliko ljubi. Njegova bistvena ljubezen rodi ljubezen do človeka. Ljubezen Jezusova v presvetem Rešnjem Telesu je popolnoma nesebična.

Morebiti pa je Jezus Kristus postavil ta presveti zakrament samo za neketere duše, ki so njemu posebno ljube? Ne! V tem zakramentu se daruje za vse, vsi smo ljubljenci božjega Serca

njegovega. On ne dela nobenega razločka mej raznimi stanovi in razmerami človeškimi. Ako te ves svet zaničuje, ako nihče zate ne mara, potolaži se! Tam v hiši božji najdeš tudi ti svojega resničnega prijatelja, tam v tabernakeljnu je tudi zate odperto ljubeznivo Serce Jezusovo. On te pozna, on te gleda, on je poln ljubezni do tebe zapuščenega. On družega ne želi, kaker k tebi priti in s teboj se zediniti. Da, ljubezen, ki jo mili Jezus razodeva v tem presvetem zakramentu, je splošna ljubezen in obsega vse kraje, vse čase, vse ljudi. Mi moremo njega pozabiti, ali on ne pozabi nikoger od nas. Kaker živi plamen, tako gori on iz ljubezni do nas in čaka, da bi se mogel z nami združiti. In v zahvalo za vso to neizrekljivo ljubezen terja od nas samo eno reč, namreč, da ga ljubimo. „Sin moj, hči moja, daj mi svoje serce!“ tako nam neprenehoma kliče.

In vender, koliko jih je, ki mu še tega ne dajo! Celo takrat, keder v tej sveti skrivnosti naj lepše razodeva svojo ljubezen, koliko zaničevanja, koliko preziranja, koliko gerde nehvaležnosti mora prenašati! Ves katoliški svet je napolnjen s cerkvami, v katerih prebiva Jezus Kristus v podobi kruha. Ali dan današnji se lahko reče, da je ni cerkve, kjer se njemu ne bi krivica godila. Kolikokrat so ga bogoropne roke po tleh metale! Da, delali smo mu krivico tudi mi sami. Hodili smo mimo njegovih oltarjev, pa se na njega še zmislili nismo. S praznimi mislimi, z nespodobnim vedenjem smo ga žalili v njegovi lastni hiši. Kolikokrat smo ga prejeli brez vsacega izraza ljubezni! Kako nemarno, kako mlačno, kako merzlo smo mu pripravljali svoje serce, keder si je v njem svoje prebivališče izvolil! Da kete remu koli si bodi človeku njegovo ljubezen tako slabo povračamo, gotovo bi se nas bil vže zdavno naveličal. Ali se ne bo tudi ljubi Jezus naveličal bivati mej tem nehvaležnim rodom človeškim? Ne, ne, nigdar ne! Živi plamen njegove goreče ljubezni ima sam v sebi večno hrano. Terdua, nevgasljiva, stanovitna je njegova ljubezen.

O Bog, kako neizmerna, kako nedosegljiva je tvoja ljubezen! Saj že omaguje človeški jezik, keder hoče govoriti o prečudni mogočnosti in modrosti, katero Bog razodeva nad travo, ki raste po livadah, nad lilijami, ki cveto po polji, nad čer vom, ki se zvija po zemlji; kako pa bo zadostno opisal neizmer no visočino take ljubezni božje? A tega Bog tudi ne zahteva. Vse, kar od nas zahteva, je to, da ga ljubimo. In ke ne bi ime-

li od njega nič drugega, kakor samo to pravico in to čast, da ga smemo in moremo ljubiti, vže to samo bi nas moralo prisiliti, da bi ga ljubili iz vseh svojih moči. Toda koliko je on storil iz ljubezni do nas! Dal nam je svojo kri, svoje življenje, samega sebe celega. Popolnoma vničil se je, zato ker nas toliko ljubi. Naša ljubezen ga je storila v nekakem oziru neumnega, kakor se izrazujejo svetniki. Ničesar ne more tedaj bolj po pravici zahtevati, kakor da mu vender enkrat tudi mi darujemo svoje revno serce, da ga začnemo tudi mi ljubiti iz celega svojega serca, iz cele svoje duše, iz vseh svojih moči. Zato pravi sveti Janez Križostom, da bi morali iti od mize Gospodove kakor levi, iz katerih šviga plamen ljubezni, da bi morali biti strašni peklenskim duhovom in vsi prešinjeni in prevzeti neizmerne ljubezni Jezusove. In tako je v resnici. Ljubezen zahteva ljubezen. Prevelika ljubezen, s katero on nas ljubi, zahteva, da tudi mi njega ljubimo sè vso zmožnostjo in močjo svojega serca.

Sicer pa dobro pazimo, da ne bomo prezirali skrivnosti te božje ljubezni. Razodete nam bodo te skrivnosti še le takrat, keder bomo rešeni sužnjosti svojega telesa, in to v taki popolnosti, kakor bo k temu sposoben naš um. Blager nam takrat, ako smo se božji ljubezni vselej hvaležni skazovali, ako smo jo vselej z ljubeznijo povračevali! To nam bo odperlo vhod v večno slavo. Ali gorje nam, ako smo bili za tako neskončno ljubezen nehvaležni, ako smo jo povračali le s preziranjem in žaljenjem in zaničevanjem tistega, ki nas je tako ljubil! Ravno ta prezirana in zanemarjena ljubezen bo takrat kakor neprenesljivo breme dušo stiskala in tlačila. Prizadevala ji bo pregrozno obupanje, ki mu ne bo konca celo večnost.

P. E. T.

Življenje

**zveličanega Egidija Marije od svetega Jožefa
iz reda sv. Frančiška.**

Enajsto poglavje.

**Brat Egidij oživlja mertve. Njegova zadnja
bolezen in smert.**

Noben čudež ne gane ljudi tako živo, kakor obujenje mertvih. Odkar je prišla po grehu prvega človeka smert na svet, nas obide sveta groza in sterjenje, če vidimo človeka, ki more tako rekoč smerti iz žrela iztergati njeno žertvo. Ko je vsega-mogočna beseda našega najsvetejšega Odrešnika z mertvaškega odra poklicala v življenja mladeniča iz Naima, je prebivalce tistega mesta sterjenje prevzelo, in glas o velikem čudežu se je razširil, kakor pravi evangelist, po vsej Judeji in sosednih deželah.

Sveti Martin, nevmerljivi škof Turški in čudodelnik stare Galije, je celo svoje življenje delal čudeže. Sveta cerkev pa vendar omenja zmej vseh samo enega v svojem bogoslužju, in sicer oživljenje mertvih, ker z veselim glasom poje: „To je izvoljeni veliki duhovnik Božji, keterega je Gospod, kakor aposteljne, preskerbel z močjo, da je v imeni presvete Trojice tri mertve obudil v življenje!“

Previdnost Božja si je zbrala pohlevnega brata Egidija, naj pokaže z obilnimi čudeži, da je res od Boga tista cerkev, katero so brezbožniki sè zemlje strebiti hrepeneli. Hotela je poslati čudodelnika, ki naj ne bi zaostajal glede čudežev za onimi prejšnjih stoletji, in naj bi tudi najstrašnejšemu sovražniku človeštva, nevsmiljeni smerti, tergal rop iz grabljivih rok.

Pervi človek, ki ga je Egidij oživil, je bilo dete iz vasi blizu Napolja, ki se ji pravi: „Torre dell' Annunziata“. Ko pride nekega dne Egidij tjakaj miloščino nabirat, stopi k njemu Džezuvalda (Gesualda), žena Andreja Skafa. Bližal se ji je porod, in zato je poprosila miloserčnega brata, naj moli zanjo, da bi se ji ne primerila kaka nesreča. To prošnjo je že prej večkrat ponovila. Egidij ji vselej odgovori: „Nič se ne bojte, mi-

lostljiva gospa. Prepričani bodite, da bo Bog vslišal vašo prošnjo.“

Kaker so pokazali sledeči dogodki, je Egidij govoril te besede glede čudežev, ki so se pri tej priložnosti imeli zgoditi. Skafatova družina pa si je razlagala to tolažbo po besedi in je zato pričakovala lahkega, srečnega poroda. Ali to upanje jih je jako goljufalo. Ko se namreč ženi začne približevati njena ura, se je lotijo najhuje bolečine; noben pomoček nič ne pomaga. Njenega moža je ta obupljivi stan terpeče žene začel silno skrbeti. Sklene, da se prec v Napolj odpelje po brata Egidija. Ker je bil velik dobrotnik samostanu sv. Paskalja, zato oče gvardijan rad privoli, da gre Egidij k bolnici.

Ko pride v Skafatovo hišo, še čisto nič ni bilo odleglo ženi, vendar je pričujočnost moža božjega napolnila vso hišo z veselim upanjem. Egidij ni hotel iti v izbo k nji, pošlje ji le svetinjo sv. Paskalja, pa skozi vrata ji zavpije: Le pomirite se, gospa; pokličite na pomoč sv. Paskalja, in dobili bote dete, ki ga kerstite za Paskalja!“

Prerokovanje Egidijevo se kmalu na to spolni. Žena srečno rodi. Ali to veselje o srečnem porodu je bilo le kratko — dete je bilo mrtvo rojeno in je bilo blede, skoraj zelenkasto. Žena, že tako vsa zdelana zaradi velikega terpljenja, pride ob zavednost, ko zve nesrečo. Njeni domači pa jokaje pribeže k Egidiju, da mu oznanijo nezgodo.

Egidij zdaj precej vstane in gre v izbo k otročnici. Pri mrtvem deteti obstoji in začne prav preserčno moliti. Pričujoči mirno čakajo in pazijo, kaj bo iz tega. Kar se Egidij skloni nad dete, dotakne se ga sè svetinjo sv. Paskalja in zakliče: „Zbudi se, Paskalj, sveti Paskalj ti je ohranil življenje!“ Dete se ne gane; pričujoči so vsi zbegani. Egidij prime za svoj prepas in se s koncem dotakne merliča. In glejte čudo! Dete se gane in pokaže, da je oživelo. Zbrana družina svojim očem ne verjame in s početka nihče še spregovoriti ne more. Polagoma pa se spremeni tiho sterčenje v glasno veselje. Vsak hoče dete v naročje vzeti in ko novorojenčka prineso materi, ki je mej tem dobila spet zavednost, je bilo neskončno veliko njeno veselje. Pri tem splošnem veselju pa Egidij edini ostane tih in miren, kaker da bi se ne bilo nič zgodilo, in ko je videl, da je v hiši spolnjeno, po kar je prišel, poprosi, naj ga v samostan odpeljejo.

Družina seve si na vso moč prizadeva, da bi ga čez noč v hiši prideržala, pa vse zastonj, in tako se verne še tisti večer.

To od smerti obujeno dete je bilo tako čversto, kaker da je bilo popolnoma zdravo rojeno. Že drugi dan so ga kerstili za Paskalja in je živelo do sedmega leta; tu ga vzame Bog k sebi, da ga vmakne zapeljivemu svetu. In tako je prejel mladi Paskalj od brata Egidija telesno življenje milosti po svetem kerstu in življenje nebeško v večni slavi.

Dругega merliča je služabnik Božji k življenju obudil leta 1799. Ime mu je Januvarij Mosilo.

Luka Perela, tovariš Januvarijev, gre sè svojim sinom Kajetanom v Kapuvo volov kupovat. Ko prideta v Mazone, napade oba, Perelo in Mosila, huda merzlica. Verneta se v Napolj in za devet dni že vmerje Mosilo. Tudi Perela je bil že blizu smerti in nekoliko dni po smerti prijatelja so morali tudi njega prevideti sè sv zakramenti za vmirajoče. Ko je že dva dni ležal v nezavednosti, vmerje tudi on. Oblečejo ga v mertvaško obleko in sin Kajetan pošlje po ljudi, ki naj mu očeta denejo na mertvaški oder in vso hišo po italijanski navadi sè znamenji žalosti olepšajo.

Ko po teh naročilih Kajetan za nekaj trenutkov na mostovž stopi, da si na čistem zraku malo oddahne, in nekoliko odpočije od žalosti in terpljenja, ki ga je prestal zadnje ure, pride ravno Egidij mimo, ker je hotel po tem kraju nekaj miloščine nabrati. Kajetan je vedno veliko zaupal Egidiju in tudi Egidij je bil mlademu možu ves vdan zavoljo njegove pobožnosti in dobrega, vsmiljenega serca. Komaj ga torej Kajetan zagleda, ko steče po stopnicah k njemu in mu ves v solzah naznani prežalostno zgodbo. Blaženi naš se nekoliko časa zamisli in na to reče: „Ti se motiš, moj sin, tvoj oče ni mertev, on le spi.“ Kajetan odgovori: „Oh, Bog daj, da bi res tako bilo; toda oče je mertev; mi vsi smo ga videli vmreti!“ „In pri vsem tem terdim, da le spi“, odgovori Egidij; „jez pojdem s teboj in videl boš, da imam prav.“

Kajetan je bil terdno prepričan, da je bratu mogoče, oživiti mu očeta; vender si ni dal dopovedati, da oče le spi. Ko tudi vsa druga družina zagleda Egidija, mu grejo vsi jokaje naproti; pa tudi nje je tolažil s tem, da Luka Perela ni mertev, temuč da le spi.

Ko pride Egidij do mertvaškega odra, glasno pokliče mer-

liča po imeni; ali ta se ne gane. „O, odgovoriti mi nečete!“... veli Egidij. Potem seže v žep, izvleče nekoliko suhih koščekov kruha, jih da vdovi in ji naroči, naj ta kruh razmoči na goveji juhi. Vboga žena je bila zavoljo tega čudnega naročila vsa zbegana. Se le ko ji brat Egidij drugič to reče, prijazno in terdno, mu spolni voljo, venderle samo zato, da ne bi z obotavljanjem razžalostila moža Božjega. Nato odloži svetnik plašč, ž njim pogerne merliča in začne po tihem moliti.

Za nekoliko časa pride žena Perelova z gorško juho. Brat Egidij jo zajme s žličico in jo skuša merliču v usta spraviti. Le s težavo se to zgodi, ker je merlič usta in zobe terdo skup tiščal. Okoli stoječi so s začudenjem opazovali to obnašanje in si govorili: „Ali je mogoče, da bi mogel s žlico juhe mertvega oživiti?“

Kar na enkrat se začne merlič gibati, odpre oči in začuden pogleda pričujoče. Ti strahu oblede in se začno tresti. Nekteri hočejo zbežati, ali si premislijo in čakajo, komaj še pri zavednosti, kako se bo ta stvar izešla. Bolnik začne neko černo tekočino iz sebe metati, in ko to mine, pogleduje z mirnim in bistrim očesom po izbi okoli. Ko zagleda črna pregrinjala, ki so bila razobešana po izbi, popraša, čemu je to. „Mertvi ste bili in brat Egidij Vas je oživil,“ mu odgovore. Pri teh besedah spreleti bolnika taka groza, da je skoraj omedlel. Pa brat Egidij mu reče: „Saj sem precej rekel, da samo spite. Bog in sveti Paskalj sta veliko delo nad Vami storila.“ Pri teh besedah vzeme svoj plašč, in da gospodu Pereli svojo palico ter reče: „To palico Vam pustim tu, dokler čisto ne ozdravite; potem pridite ž njo v samostan, da se tam zahvalite Bogu in svetemu Paskalju.“ Na to otide služabnik Božji, opiraje se na mladega Perelo, nazaj v samostan.

Luka Perela je imel še nekoliko časa na licu in rokah mertvaško barvo, pa s časoma se je tudi to zgubilo in vmeknilo zdravi barvi. V štirinajstih dneh je bil že popolnoma pri močeh in je mogel iti po svojih opravilih. Luka Perela je živel po tem prebujenji še dvajset let.

Glas o tem nenavadnem čudežu je šel ko blisek od ust do ust in Luka Perelo je dolgo časa po Napolji vse občudovalo in se ga veselilo.

Ime Egidija, svetnika in čudodelnika, je bilo znano na dolgo in široko. Neomejeno zaupanje je povsodi vžival; osebe iz

najviših stanov, še celo iz kraljeve rodovine so imele za prav posebno milost, če so se mogle meniti s pohlevnim samostanskim lajikom in od njega svete sprejeti. Bogati in revni, visoki in nizki so se skušali, kako bi ga počastili; njegove besede so jim bile svete.

Več nadškofov in škofov kraljestva napoljskega, družine visokega stanu, knezi in grofi, gospoda z visocimi službami in neštevilni drugi šteli so si v veliko čast, da so bili v zvezi s pohlevnim frančiškanskim bratom, in so ga glasno in očitno čislali kot svetnika in prijatelja Božjega. Velika gospoda ga je prosila, naj bo boter njihovim otrokom in so mu z veseljem sprosil od sv. sedeža k temu potrebnega privoljenja.

Večkrat je bila mala sakristija pri sv. Paskalju vsa polna duhovnikov, advokatov in ljudi iz vseh stanov, da bi pričakali brata Egidija, ki je imel tja priti ali iz svoje celice ali se vrniti iz mesta. Neketeri so se mu hoteli priporočiti v molitev, drugi so želeli od njega dobrih svetov v resnih in važnih zadevah ali pa so ga prosili, naj obiše bolnike in potolaži nesrečne.

Tudi po mestnih ulicah, ali keder se je vračal v samostan, ga je obsipalo vedno vse polno ljudi, ki so mu pri tej priložnosti pripovedovali svoje zadeve in želeli zvedeti njegovo menenje.

Francoska vlada že na vse zadnje ni hotela več terpeti, da bi ta siromašni frater hodil po mestu s celo trumo ljudi in je vkazala samostanskim predstojnikom, naj ga ne puščajo več iz samostana. Oče gvardijan je posluhnil in brat Egidij je preživel nekaj mirnih, srečnih dni mej delom in molitvijo. Ali ta tiha sreča ni imela dolgo obstati; od vseh strani so nadlegovali vlado s prošnjami zaradi te prepovedi, da je slednjič morala pripustiti, da je pohlevni brat na zahtevanje smel po mestu ljudi obiskovati, samo ne peš, temuč z vozom.

Ti brezverci so pač spoznali, da je vbogemu redovniku podeljena večja moč kakor njim in da meč, s katerim so strahovali ljudstvo, ne bi bil v stanu njih gospodarstva vzdržati, če bi bila le ena sama beseda, le en sam migljeje tega učenca Kristusovega ljudstvo proti njim zdražil.

* * *

Popisovali smo v dosedanjih poglavjih krepostno življenje, dobrotno in čudodelno delavnost ponižnega brata Egidija. Obi-

ščimo ga še h koncu zadnjega poglavja v njegovi bolezni in srečni smertni uri.

Leto 1813 je bilo za redovnike samostana sv. Paskalja leto britke ločitve, leto žalosti in britkosti za pobožno napoljsko ljudstvo, ki je imelo zgubiti svojega rednika v siromaštvu, zdravniška v bolezni, blagega tolažnika v sili in smerti.

Že leta 1811 je brata Egidija spravila huda bolezen tako rekoč na kraj groba. Zdravniki so rekli, da je pri tej hudi bolezni zastoj ves njihov trud; svetovali so, naj bolnika previdijo sè svetimi zakramenti za vmirajoče. To se tudi zgodi, in vse je mislilo, da je že prišla tista ura, ko se bojo služabniku Božjemu odperla vrata nebeška. Vsa samostanska družina se je zbrala, da se bolniku priporoči v molitev in poslovi od njega. Pač ginljiv prizor. Vse je jokalo. Kar nevtegoma oživi Egidijevo lice in z razločnim glasom spregovori tele besede: „Častiti očetje in dragi bratje, ne jokajte več, ura moje smerti še ni prišla; da, še celo ozdravel bom od te bolezni. Prečista Devica mi je razodela, da bom še nekaj časa živel, zato da bom lepšal njen altar in skerbel, da pred njeno sveto podobo vedno sveče gore“.

Ker so redovniki vedeli, da so se besede častitega brata še vselej vresničile, mirno otidejo. Častitljivi starček res kmalu nato ozdravi, na veselje celega samostana in vsega napolitanskega ljudstva. Za leto dni pa zažuga bratom v samostanu in prijateljem Egidijevim ravno ta nesreča, in takrat se smertna obsodba ni dala več odložiti.

Vender se prej še enkrat in sicer zadnjikrat ozre Bog na svojega služabnika, da mu spolni previsokey kreposti; to pa s tem, da ga obišče se silnim telesnim terpljenjem. Njegova dolgotletna bolezen v kolkih se mu od dne do dne bolj hujša; pridruži se še huda naduha, da revež ni imel nobene mirne ure več, ne po noči, ne po dnevi. Ali kaj se pravi, vse te bolečine tako mirno in vdano prenašati, kaker jih je on, to more razumeti le tisti, ki je enako terpljenje že sam občutil. Ker se je bal, da ga ne bi predstojniki iz vsmiljenja neketerih ostrih redovnih vaj oprostili, ali mu jih olajšali in ga ovirali pri postrežbi svojih bratov, skriva z junaško stanovitnostjo svoje grozno terpljenje.

Kaker v zdravji, tako je tudi zdaj v bolezni še vsaki čas pripravljen drugim pomagati, naj si že bo noč ali dan. Brez odlašanja gre precej k bolniku, kaderkoli ga pokličejo. Ker je vedno enako delaven in postrežen, zato domačih nihče ne misli na

to, da je brat Egidij prestopil že osemdeseto leto. Počasi se ga loti persna vodenica in ta ga prisili, da mora ostati v postelji, ketere ni imel več zapustiti.

Bolezen hitro narašča, tako da ga morajo varuhi spraviti v izbo, ki je bila le za take, pri katerih ni bilo več upanja, da bi ozdraveli. Ko zapusti brat Egidij svojo izbico, že ves nevečen, se še enkrat poslovi od preljubljenega prostora: „Ti ljuba, mala izbica,“ zakliče, „mi dva se ne bova več videla.“ Ko ga preneso v samostansko bolnišnico, prosi za podobi prečiste Device in sv. Jožefa, ki ste bile edino lepoticje njegovega dosedanjega stanovanja. Te podobi si položi na posteljo, ju vzame večkrat v roke, ju poljubuje in na serce pritiska, posebno podobo Marijino, ker je bil vpisan v njeno bratovščino svetega rožnega venca, še preden je stopil v red.

Sobratom pa reče: „Začnite devetdnevnicu zame na čast Materi Božji; ko mine ta pobožnost, moram vmreti!“ Ko ga neki redovnik popraša kako mu je kaj, smehljaje odgovori: „Popotujem domov.“ Devetdnevnicu so začeli opravljati vsi, kar jih je prebivalo v samostanu, in tudi bolnik se je je vdeleževal z ravno tako gorečnostjo in bistrostjo, kaker v zdravih dneh.

Dasi so bile bolečine v tej bolezni, kaker so rekli zdravniki, skoraj nesterpljive, je bolnik vendar ostal enako miren in vesel. Še celo to so opazili redovniki, da čim huje so bile bolečine tim bolj se mu je jasnilo lice; obraz se mu je vedno lepše svetil in posmeh mu je bil čedalje bolj nebeški.

Mej tem pa se vedno bolj bliža konec življenja: kar je bilo daleč, došlo je blizu. Sklenejo ga prevideti sè svetimi sakramenti za vmirajoče. Vsa samostanska družina spremlja sveto popotnico. Brat Egidij, videti svojega Boga, ki je prišel k njemu, da ga povabi v nebeško veselje, se v pregoreči ljubezni vzdigne z ležišča in požene na tla, da kleče sprejme svojega Odrešenika. Pač nepopisljivo ginljiv pogled, videti, kako slab starček, ki se skoraj že sè smertjo bojuje, kleči na terdih tleh. Oče gvardijan pa mu vkaže, naj gre nazaj v posteljo, in precej se verne.

Ko mu hoče mašnik podeliti presveto hostijo, ga Egidij poprosi, naj še malo počaka. Zdaj se oberne do redovnikov in prosi vse odpuščanja za slabe zglede, ki jim jih je dajal vse svoje dolgo življenje, za neročnosti, ki jih je napravil, za žaljenja, ki jih je prizadel. Te prošnje pa izgovarja tako pohlevno in s tako presunljivim glasom, da vsi jokajo. Nato sprejme z nepopisljivo

pobožnostjo svojega Boga in ostane dolgo dolgo časa globoko zamišljen v prejete skrivnosti.

Preden lampica vgasne, se navadno še enkrat lepo zasveti. Tako je bilo tudi pri bratu Egidiju. Nigdar se njegove prekrasne kreposti niso lepše lesketale, kaker na smertni postelji. Svetemu vboštvu, temu zlahtnemu biseru frančiškanskega reda, katero je vse svoje žive dni tako silno ljubil, je hotel še enkrat, in to zadnjikrat pokazati prav posebno svoje spoštovanje in ljubezen. Ko je namreč poprosil odpuščanja zbrane redovnike, se oberne k očetu gvardijanu in ga prosi, naj da poiskati najslabejšo in najbolj ponošeno kuto, v katero naj ga po smerti oblečejo.

Ko mu nekega dne spovednik reče: „Če se bo prederznil hudobni sovražnik, da bi vas skušal v veri, ga precej zapodite s tem, da se z otroško vernostjo oklenete visokih skrivnosti naše svete vere.“ Brat Egidij, kateremu se je ta svet čuden zdel, reče z nepopisljivim smehljajem dohovniku: „Da bi on mene v veri skušal? Oče moj, ali mislite, da bi bilo to mogoče?“ In to pomenljivo smehljanje mu je bilo še dolgo časa poznati na ustnicah.

Njegovo upanje se je spremenilo že v mirno, terdno prepričanje, ki ne pripušča več ne dvojbe, ne strahu. O nebesih govori, kaker o svojem domu in pripravlja se tjakaj na pot, ker ga tam že pričakujejo. Njemu smert ni konec življenja, temuč le zadnji korak, ki ga ima še storiti, da prestopi mejo časnosti in pride čez prag večne blaženosti.

Kar pa priče njegovih zadnjih ur najbolj prevzame, je ljubezen do Boga. Plamen ljubezni Božje ga tako pregreva, da se more komaj zderžati. Ker ima že vsaki hip iti k svojemu Jezusu, čiger ime mu je vedno na jeziku, iti k Mariji, ki jo ljubi kot najboljšo mater mej vsemi materami, in k častitljivemu svetemu Jožefu, ki je njegov patron, ni čuda, da mu tli, da mu gori serce vročega hrepenenja in svete nesterpljivosti.

Da bi to pekoče hrepenenje malo ohladil, vzame v roke britko martro in jo poljubljuje. Neštevilno krat pritisne goreče ustnice na svetih pet ran Božjih in se želi vsega v nje vtopiti. Ali vsa ta znamenja goreče ljubezni še bolj razvnamejo ogenj njegove ljubezni. Prime v roke podobi prečiste Device in sv. Jožefa, ogiedujo ju nekoliko časa z nepopisljivo ljubečim očesom in zdihne: „O Marija, moja mati, o sv. Jožef, moj serčno ljubljeni oče, peljita me seboj v raj!“

Na vse zadnje mora njegova ponižnost še majhen boj prestati. Redovniki sv. Paskalja so namreč želeli imeti podobo ali sliko Egidijevo in zato pokličejo slovečega slikarja. Ko ga pa Egidij zagleda, mu veli: „Zastonj je vaš trud, prijatelj moj.“ Redovniki ga skušajo pregovoriti, da je slikar le zato prišel, da bi bil pri njem na smertno uro. Toda bistri um bolnikov precej sprevidi pravi namen. Ko jim je tedaj tu spodletelo, skusijo zdaj slikarja skriti mej druge brate, da bi tako zakrit posnel Egidijev obraz. Ali tudi zdaj blaženi brat precej spozna zvijačo in se v eno mer tako močno premetava, da slikar ne more nič opraviti in redovniki se tolažijo le še z mislijo, da ga bojo dali mer-tvega naslikati.

Zadnji dan devetdnevnic, keterega je brat Egidij naravnost napovedal za svoj smertni dan, je prišel. Bil je to 6. februarja 1812. Okoli poldne tega dne popraša, koliko je ura, in ko se mu odgovori, da bo kmalu poldne, nekolikokrat z glavo pokima, kaker človek, ki misli kaj molče priterditi. Devetdnev-nica v čast Materi Božji je sklenjena in zato tudi mislijo redov-niki, da je prišel čas njegove smerti. Čeravno je bilo treba iti h kosilu, neče vender nihče proč od Egidija, vsak želi biti pri-čujoč pri smerti blaženega brata. Ta pa počasi vzdigne glavo, jih vse prijazno, kaker po navadi pogleda in reče: „Pojdite jest, očetje moji in bratje, vmerl bom še le za pol ure in Vam bom naznanil, kader bo prišel tisti trenutek.“

Redovniki otidejo v obednico ali refektorij, in kosijo, kolik-er se je ravno komu poljubilo pri tej žalosti. Za pol ure zapo-je zvonček v bolnišnici, ker je bolnik sam dal strežaju znamenje naj pozvoni. Precej pribeži ves samostan tjakaj, da vidi kako vmira svetnik in pravični. Brat Egidij je sicer še popolnoma pri zavednosti, ali govoriti ne more več, le z ustnicami naglo giblje, kader sliši izgovoriti imeni Jezusa in Marije. Dajo mu sveto raz-pelo, ki je preserčno poljubi. Potem še sam seže po podobah prečiste Device in svetega Jožefa, pritisne ju k sercu in brez vsega boja zaspil — za večno življenje. —

Tako je tedaj vmerl naš Egidij, vmerl mirno, brez smertne-ga boja; in kaj bi tudi ne? Saj se je celo svoje življenje pri-pravljal za srečno smert, in že star pregovor pravi: kakeršno življenje, taka smert. Pekoča vest mu ni grenila smerti: zapustil je posvetno veselje, odpovedal se bogastvu, častem, že ko je stop-il v red; žalostna žena, nepreskerbljeni otroci ki ljudem mej

svetom še na smertno uro prizadevajo tolike skerbi, ga ne motijo pri smertni postelji. Vse je prej zapustil, vsemu se odpovedal, da je zdaj vse prejel.

Z lica mu zginejo precej vsa znamenja, ki so mu jih vtisnile bolečine in bližajoča se smert, — postane lepo kakor angeljski obraz in pričujoči se začudenjem in osupnjenjem opazujejo to krasno podobo nebeške slave. „Vmerl je kakor svetnik“ se je pripovedovalo povsod. „O da bi mogli tudi mi tako vmreti!“

Vseh pet dni, od smerti do pogreba, je ostalo telo gibično in voljno, in ko so zdravniki, ki so bili priče te nenavadne prikazni, poskusili, da bi mu na dveh krajih puščali, se vlije tako živa kri, kakor da teča iz živega telesa.

O slovesnostih pri pogrebu so v samostanu dolgo premišljevali sem in tja. Vlada je bila še v francoskih rokah, in videli smo že, kako nezaupna je bila njena policija že proti bratu Egidiju. Da se izognejo vsem sitnostim z gosposko, sklenejo v samostanu, da bojo brata Egidija pokopali precej drugi dan po smerti kar natihoma in ravno tako, kakor vsacega družega redovnika. Ali pokazalo se je, da vse to, kar jim previdnost veleva, se ne da izpeljati.

V dan Egidijeve smerti se je že po vsem mestu razvedelo, da je vmerl, in ljudstvo je jelo kar trumoma vreti k samostanu sv. Paskalja, da si še enkrat ogleda milo blago lice dobrotnika in prijatelja svojega. Namenjeni hitri in skrivni pogreb ni bil več mogoč: ljudstvo se je temu zè vso silo vstavljalo. Telo njegovo so morali za več dni v cerkvi izpostaviti. Kakor so prej po mestnih ulicah Egidiju obleko strigli in tergali, da si dobé spominik na njega, tako se godi zdaj tudi tu in redovniki so prisiljeni, da dva najmočnejša brata postavijo za varuha pri merličih, ki naj bi zadržavala preveliko gnječo. Toda tudi ta naredba velja samo nekoliko ur in prisiljeni so na zadnje prositi gosposko za pomoč. Vso obleko, še celo perilo rajncega so razdelili mej ljudstvo in sicer v drobnih koščekih, da bi vtolažili in zadovoljili kar največ ljudi, ki so popraševali po spominikih; ali niso mogli vsim kaj, preveč jih je bilo. Ves ljubi dan ima več lajikov s tem opraviti, da se z rožnimi venci, svetinjicami, robcji in drugimi stvarmi dotikajo merliča po želji vernikov in jim jih tako vračajo.

Kaker se je dalo sprevideti, policija ni dolgo pri miru pustila tega romanja k sv. Paskalju v samostan; zapove redovni-

kom, naj spravijo merliča. Ta vkaž pa tako razdraži ljudstvo, da je morala gosposka še tisti dan povelje preklicati in policija je le na prihajanje in odhajanje ljudstva ostro pazila. Se preden dan napoči, je že na tisoče ljudstva okoli samostana, ki čakajo, kedaj se bo cerkev odperla. Patri začno o tem času že brati svete maše in potem precej odneso svete zakramente iz cerkve, ker je prevelik bil hrup ljudstva koj, ko so se vrata odperla in potem ves dan do terde noči. Neketeri prosijo glasno pred mertvaškim odrom za kako milost, drugi se zahvaljujejo za že prejete milosti ali pa veselja in stermenja glasno zakriče, če se zopet nov čudež zgodi.

Peti dan še le gnječa ljudstva malo odjenja in redovniki porabijo to priložnost, da rajncega natihoma pokopljejo. Polože ga v skupno rako.

Leta 1836 so ga z veliko slovesnostjo prenesli od tam in pokopali v cerkev blizu vrat. In tam je počival „čudodelnik“, kaker so ga imenovali še živega do lanskega leta, ko so sv. Oče papež Leon XIII. na premnoge prošnje privolili, da se sme zavoljo junaških kreposti in čudežev, dokazanih že pod papežem Pijem IX. pristeti blaženim, in da se smejo tudi njegovi sveti ostanki izpostavljati vernikom v počeščenje in njemu na čast brati svete maše. Slovesno je bil za „blaženega“ razglašen dne 5. februvarja 1888 vpričo več kardinalov, prelatov in mnogih redovnikov sv. Frančiška ter drugih vernikov.

Čudeži pa, ki so se zgodili na njegovem grobu in ketere je storil po svoji smerti, se ne dajo več prešteti.

Na prošnjo preč. očeta Bernardina a Portu Romatino, vesoljnega poglavarja manjših bratov sv. Frančiška, so sv. Oče Leon XIII. dne 11. junuja 1888 dovolili, da se sme blaženi Egidij v vsem redu obhajati pri cerkvenih molitvah in maši, in sicer na 9. februvarja, ravno na dan sv. Polone, device in marternice.

Za sklep pristavljamo še cerkveno molitev, ki se moli njemu na čast.

M o l i m o.

O Bog, ki govoriš s preprostimi in ponižnim daješ milost: daj nam, te prosimo, glede na zasluženje in zglede blaženega Egidija Marije, spoznavavca svojega; da odloživši vso hudobijo, tebi dopademo v preprostosti serca in v ponižnosti. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

P. N. T.

Cvetlice iz puščave.

(Po Kr. Šmidu P. H. M.)

Cesar in samotar.

Cesar Teodosij pride potujoč v majhino mesto, v katerem izve, da v bližnjem gozdu prebiva star samotar, ki se živi z delom svojih rok, in ki je pri tem tako pobožen, da ga imajo sploh za svetnika. Cesar se nameni tega moža obiskati. Da bi ga samotar ne poznal, odloži znamenja svoje visoke časti, pusti spremstvo v mestu, ter gre le z enim služabnikom peš h koči samotarjevi. V neki dalji pusti tudi tega služabnika, in sam poterka na vrata. Samotar, ki je pletel rogoznico, in ki še misliti ni mogel, da ga cesar obiskuje, odpre vrata in prijazno pozdravi tujca in delo vzame potlej v roko. Cesar sede k njemu in ga veliko izprašuje, kako da samotarji Bogu služijo, o potu, ki vodi v večno življenje, ter pazljivo in izpodbudno posluša pobožnega moža, ki je pripovedujoč pridno delal. Ko se je bil cesar ž njim prav dolgo in prav dobro razgovoril, pravi, da bi rad pri njem kosil, ter prosi puščavnika, naj meli blagoslov, pa je tudi sam z njim molil. Vbogi samotar pa ni imel ničesar razen nekaterih kruhov v košu, ki je visel v koči. Kruha dene pred gosta, prinese mu soli v ileni posodi, pa kozarec čiste studenčnice. Cesar je in pije, naposled pravi: „Veš pa tudi, kedo da sem?“ „Ne, moj gospod“, odgovori samotar, „tega ne vem.“ Cesar dene: „Jaz sem Teodosij, cesar“. Samotar pade pred njim, po tedanji šegi, da mu izkaže svoje spoštovanje. Toda cesar ga prav milostno vzdigne, ter mu reče: „Vi samotarci ste blaženi ljudje. Prosti posvetnih opravil, živate tiho mirno življenje, ter nimate drugih skerbi kaker ono za izveličanje svojih duš, katero izveličanje pa je obljubljeno tudi nam, svetnim ljudem. Verjemi, da jaz, kateremu je na ponudbo cesarsko bogastvo, ne morem nigdar tako brez skerbi kositi, kaker ti v svoji celici, ali tudi marisikteri delavec v svoji borni koči“. Za slovo mu cesar prijazno poda roko, ter pristavi: „Vsaki delaj svoje. Moli ti zame; jaz pa hočem zate in za vse podložne še dalje oskerbljevati opravke cesarstva.“

Dvoje pobožnejših duš od svetega Makarija.

Nekoč moli Makarij do zamaknenja, v svojem notranjem pa sliši nebeški glas: „V velikem mestu v Aleksandriji živite pobožni duši, ki ste v kerščanski popolnosti dalje ko ti.“ Makarij se precej napravi na pot v daljno mesto, ter gre, dokler ne pride do zaznamenjane hiše. V tej hiši ste stanovali dve družini. Materi prijazno pozdravite častitljivega starca, ter ga veseli sprejmete. Makarij jima pripoveduje, koliko pota je storil za voljo njiju, ker mu je bilo rečeno od zgoraj. „Povejte mi zdaj, kako služite Bogu, in ketera posebna dobra dela da opravljate?“ Materi ste se čudili. „Ne veve o nobenih posebnih čednostnih delih. Nigdar se nisve posluževale tako ostrih vaj in pokoril, kaker jih slišimo o vas samotarjih v puščavi. Medve živive v zakonu. Najuna moža sta si brata, ter delata v mestu na dan, da skerbita za kruh; me ženski pa oskerbljujeve vsakdanje domače opravke“. Po dolgem izpraševanju izve Makarij, da že petnajst let prebivate v tej hiši, da radi opravljate svoja dela v mislih na Boga, da otroke izrejujete v strahu božjem, da si vsaki dan prizadevate Jezusov nauk izpolnjevati, in da zmirom molite, sveti duh božji naj jima da moč lepo živeti, da se v petnajstih letih nigdar niste sperli, da nobena ni rekla drugi ali njenemu možu žale besede, in da so vsi živeli v edinosti in miru. Tudi ste sklenili mej seboj, in Bogu obljubili, nigdar ne govoriti o nekoristnih ničemernih rečeh, naj manj pa kaj hudega o svojem bližnjem. — „Zdaj spoznam v resnici“, klikne Makarij, „da se more mej svetom Bogu služiti tako dobro, celo še bolje, kaker v celi. Bog, ki daje vsem dihati in živeti, gleda le na serce. Kedorkoli se njega boji in prav dela, on mu je prijeten“.

Zahvala za vslišano molitev.

Zavoljo pomanjkanja prostora naznanjamo le ob kratkem:

E. Č. z Gorenjskega se zahvaljuje Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu, da se ji je na njih priprošnjo po devetdnevnici zboljšala bolna noga.

A. P. iz Savinske doline sv. Frančišku Serafinskemu in sv. Antonu Padovanskemu za odvernjenje nesreč in britkosti pri hiševanju.

A. T. iz celjske fare presv. Sercu Jezusovemu, sv. Jožefu, sv. Frančišku in sv. Antonu za vslišano prošnjo glede denarja vzetega ji.

L. M. F. iz Brezic presv. Sercu, brezmadežni D. M., sv. Jožefu, sv. Antonu in sv. očetu Frančišku, da je bila vslišana v raznoverstnih zadevah.

C. T. od Sv. Jurija na Ščavnici Mariji, sv. Jožefu in 7 sv. očetom začetnikom reda služabnikov Marijinih za premnogo ji podeljenih milosti.

A. K. iz Kanalske dekanije preslaskemu Sercu Jezusovemu in neomadežanemu Sercu Marijinemu, sv. očetu Frančišku in sv. Antonu za ozdravljenje neke osebe, za katero ni bilo več upanja, da ozdravi; dalje za ozdravljenje nekega živinčeta; dalje trije tretjeredniki za spreobrnjenje in poboljšanje neke osebe po devetdnevnicu na čast sv. očetu Frančišku in sv. Antonu Padovanskemu.

F. K. z Notranjskega presv. Sercu Jezusovemu, Mariji in sv. Jožefu za pomoč v dušnih in telesnih britkostih.

M. L. iz Idrije Mariji Devici in sv. Jožefu za polajšanje hudega terganja v nogah.

J. K. iz Vranske za zboljšano zdravje sestre po devetdnevnicu na čast najsvetejšemu Sercu Jezusovemu, Mariji, sv. Jožefu, sv. Frančišku in sv. Antonu.

Neka oseba iz cerkljanskega okraja za ozdravljenje persne bolezni.

Priporočilo.

V pobažno molitev se priporočajo:

Br. S e b a s t i j a n R e n č e l j, 1. reda sv. Frančiška, † na Tersatu; rajne tretjerednice skupščine D o l s k e: Barbara (Frančiška) Kotar, Ana (Marija) Pivec, Helena (Notburga) Martinčič, Terezija (Elizabeta) Uranič, Marija (Uršula) Kostanjevec: l j u b l j a n s k e: Antonija (Marija) Cestnik; skupščine v K r a n j s k i G o r i: Marija (Ana) Pečar in 16letni tretjerednik ravno te skupščine Frančišek (Anton Padov.) Razingger † 11 maja t. l.

Dalje se priporočajo: neka tre jerednica, ki že osmi mesec za protinom bolna leži; neka oseba v velikih dušnih težavah; neka tretjerednica za voljno poterpljenje itd.; neka fara za mir; neki rajni mladenič; neka oseba v dosego dobrega namena; neki osebi za srečno smert; nekedo, da bi imel veselje za tretji red.
